

Man bija iespēja noskatīties visas Gada izrādes finālistu izrādes. Padalīšos ar kopējiem iespaidiem.

Pirmkārt man bija pārsteigums, reizē jautājums, par izvēlētajiem materiāliem. Finālā bija trīs Zīverta lugas, kuras ir ļoti grūti spēlējamās. Tomēr apsveicami, ka kolektīvi izvēlas Zīvertu un pat ļoti veiksmīgi viņu atrisina.

Spilgtākā Zīverta lugas interpretācija manuprāt bija **Ventspils teātra** iestudējums Agra Krūmiņa režijā. Tā bija vienīgā izrāde, kas radīja man atmosfēru, kā arī precīzi bija jūtams režisora viedoklis – ko viņš vēlas pateikt ar šo darbu. Vēlos arī uzteikt gaumīgo scenogrāfiju.

Alūksnes Tautas teātra izrāde „Kropļi” – šajā Zīverta didaktiskajā lugā aktieri jauki izspēlēja reālp psiholoģiskas un jūtīgas ainas, arī galvenās lomas atveidotāji. Apsveicami, ka šis kolektīvs meklē jūtīgu un precīzu aktierspēli – viņu uzdevums nav šokēt vai pārsteigt, bet precīzi izspēlēt lomu zīmējumu.

Jelgavas teātris pārsteidza ar precīzu, klasisku un pamatīgu inscinējumu, kurā var just pedagoga, režisora ieguldīto darbu aktieros. Šī izrāde nevienmērīgi notur uzmanību, tomēr jāuzteic režisore, kura spēj savākt tik lielu ansambli.

Sabiles amatierteātris izcēlās ar drosmīgu aktierspēli. Vienīgi likās, ka visa izrāde turās uz viena viļņa, neskatoties uz to, ka luga ir politisks absurds un jau sen uzrakstīta, tomēr režisore meklēja aktualitāti šajā materiālā. Vēlējos lai vairāk es kā skatītājs saprotu, kas notiek ar šiem tēliem. Vienu brīdi kļuva nogurdinoši skatīties uz trako māju. Aktieri paši saprot, ko viņi dara, bet es vēlējos, lai arī es to saprastu. Vēlējos, lai vairāk tiek izmantota scenogrāfija, kura manuprāt bija ļoti iedvesmojoša un es gaidīju, kad šī scenogrāfija tiks apspēlēta. Šī izrāde visvairāk mani samulsināja – gan ar savu drosmi, gan neizpratni. Arī skatītāju rindās es sajutu mulsumu par to, kas notiek uz skatuves. Tomēr palika neatbildēts jautājums, vai režisore gribēja publiku šokēt, jo forma bija ļoti spilgta (nenoliedzami, ka šis materiāls tā ir jāspēlē), tomēr pietrūka cilvēcība aktierspēlē.

Liepājas teātra izrādes sākotnējais uzstādījums bija rosinošs un formas ziņā tīrs – jaunieši sākumā sinhroni darbojās un šī sinhronitāte bija izrādes vērtība. Žēl, ka izrādei ejot uz beigām, šī sinhronitāte bija pavirša. Ļoti veiksmīgi tika atrisināts kalpa tēls. Neesmu Paukša cienītājs, tāpēc būtu vēlēties, lai šie atraktīvie jaunieši būtu izvēlējušies daudz progresīvāku, interesantāku materiālu, ar ko uzrunāt mūsdienu sabiedrību, nebaidoties eksperimentēt vairāk, būt drosmīgākiem. Visu izrādi gaidīju, kad abas sinhronās puses tiks deformētas vai kaut kā citādi kas mainīsies. Bet tā arī es to šai izrādē nesagaidīju. Līdz ar to parādījās jautājums – kāpēc telpa vispār bija jādala?

Smiltenes teātris bija visspilgtākais mans piedzīvojums, jo aktieri ļoti godīgi un godprātīgi ar sirds mīlestību izspēlēja šo lugu un pat to atdzīvināja. Var redzēt, ka aktieri reizēm improvizē, bet viņi to dara garšīgi, viss ansamblis kopā. Es spēju noticēt šiem tēliem, kuri protams reizēm tika pārspēlēti. Vairāk būtu vēlēties redzēt Marijas tēla otru medaļas pusi – tā parādījās, bet ļoti minimāli. Vēlējos vairāk redzēt, kāpēc Marija ir tāda, kāpēc viņa grib būt centrā, grib būt mīlēta, bet viņai viss sanāk ačgārnī. Es sirsnīgi izsmējos, arī pēc publikas atsauksmēm – veiksmīga situāciju komēdija.

Limbažu teātra izrādē varēja manīt, cik sākumā aktieri bija satraukušies. Bet man prieks, ka režisore izvēlējusies labu materiālu. Šis darbs uzrunāja tieši vīriešu auditoriju. Darbs ir dzīves apliecinošs, rada pozitīvas emocijas, ļoti gaumīga scenogrāfija, kas tiek apspēlēta uzmanīgi.

Jūrmalas teātra izrādē vēlos uzteikt visu ansambli, tā darbu. Ļoti precīzi un talantīgi galvenās lomas atveidotājs. Biju pārsteigts, kā viņš prot strādāt ar tekstu, iznest ideju, ar ļoti patīkamu balsi tembru, nerādot ciešanas, bet projicējot tās caur vārdiem. Ļoti precīzas bija arī sieviešu lomas. Gaismas un vizuālais tēls bija ļoti gaumīgs.

Valkas pilsētas teātra izrāde „Mērkaķīte”

Skatoties šo izrādi, man bija ļoti dažādas izjūtas un pārdomas. Pēc aktierspēles talantīga likās galvenās lomas atveidotāja. Bet radās daudz jautājumu režisoram – kā viņš strādāja ar šo darbu un kādas metodes tiek izmantotas darbā ar aktieriem? Nepameta sajūta, ka režisors zina par skatītāju vairāk nekā viņš pats. Protams, skaidrs – darbs ir par aktrisi, kas pamesta mākslas darbinieku pensionāta istabiņā, nevienam nevajadzīga un aizmirsta. Izrāde jau sākas ar viņas pašnāvību, bet pēc tam visu izrādi es skatos, kā viņa pusjukusi gremdējas savās atmiņās, kas man nedeva lielu līdzpārdzīvojumu. Līdz galam nespēju atrast attaisnojumu galvām, plīvuriem, lakatiem un tam, kāpēc režisors vēlējās runāt tieši par šo problēmu. Jo citu profesijas ir tikpat smagas un interesantas. Ir ļoti grūti nospēlēt stāvokli, lai gan aktrisei tas labi izdevās, tomēr teātrī ir grūti spēlēt psihiskas slimības, jo tās ir iracionālas. Otrs tēls, kas bija viņas domas, kuras vedināja viņu atcerēties šos notikumus. Beigās šīs domas paliek dzīvas – ja neesmu pārpratis aktrises aiziešanu aiz plīvura kā aiziešanu mūžībā un domas paliek dzīvas kopā ar koferiem. Un tālāk es nesapratu – ļoti atvainojos, ka nespēju to nolasīt. Pieļāju, ka arī lielākajai daļai skatītāju bija grūti uztvert, bet izrādei beidzoties, aktrises nesavaldīja emocijas. Ziedi jau saņēmti, un tad parādās jautājums – par ko viņas pārdzīvoja? Teātris turpinājās tad, kad izrāde beidzās. Skaidrs, ka šis kolektīvs ļoti labi saprot, ko viņi dara. Bet tomēr, ja noņemtu patētismu, uzspēli un saduļķoto ūdeni, lai liktos, ka viss ir sarežģīti, es vēlējos, lai aktrises šo A.Zinčuka stāstu man vienkārši un cilvēcīgi izstāsta, bez psihozēm. Jo es kā skatītājs uz skatuves redzu to, ko redzu. Un režisors var dot kādas zīmes, kas rada asociāciju plūsmu. Tikai šīs asociācijas nedrīkst nojaukt saturu. Iesaku režioram turpināt eksperimentēt ar formām, bet neaizmirst skatītāju, kurš uz izrādi atnāk tīrs kā balta lapa. Skatītājam ir sākumā jāiedod spēles noteikumi, lai mēs varētu sekot gan aktieru, gan režisoru domai, stāstam un saturam.

Rēzeknes Tautas teātra izrāde "Pijsātā nikod napalik tymss"

Sīrsnīgs ansamblis mūs iepazīstināja ar latgaļu dzeju, izspēlējot to lielā dzejas kompozīcijā. Dzejas kompozīcijā reizēm grūti bija saprast, kas notiek uz skatuves. Man patika, kā tika atrisināti raksturi un attiecības, bet pietrūka notikuma. Bet pieļāju, ka šādā dzejas kompozīcijā tas nebija primārais. Prieks, ka tika iesaistīts vīru kamerkoris „Graidī”, kas piešķīra šai izrādei dzīvu, dziļu un patīkamu skanējumu. Šis ir izrādes pamats un balsts. Ir apsveicami, ka ne tikai tiek kopta latgaļu valoda, bet arī popularizēta latgaļu dzeja, neskatoties uz to, ka dzeja mūsdienās nav tik pieprasīta. Šo dzejas kompozīciju ir grūti nosaukt par izrādi, tomēr tas ir notikums ne tikai latviešu amatiereteātra dzīvē, bet arī Latvijas kultūrā.

